

Hoger onderwijs (bachelor-master)

structuur	<ul style="list-style-type: none"> – Bacheloropleidingen (ten minste 180 studiepunten¹): <ul style="list-style-type: none"> • professioneel gericht • academisch gericht – Masteropleidingen (ten minste 60 studiepunten): sluiten aan bij academisch gerichte bacheloropleidingen. Masteropleidingen zijn steeds academisch gericht en bereiden ook voor op een beroepsloopbaan en/of doctoraat. – Bachelor-na-bacheloropleidingen (ba-na-ba's) (ten minste 60 studiepunten): verbreding of verdieping na een professioneel gerichte bachelor – Master-na-masteropleidingen (manama's) (ten minste 60 studiepunten): verbreding of verdieping na een masteropleiding. – Een voorbereidingsprogramma kan opgelegd worden aan een student die niet in het bezit is van een diploma dat rechtstreeks toegang geeft tot de opleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven. Meestal gaat het om afgestudeerden van een academisch gerichte bacheloropleiding die willen doorstromen naar een masteropleiding in een ander studiegebied. – Een schakelprogramma wordt aangeboden aan afgestudeerden van een professioneel gerichte bacheloropleiding die een masteropleiding willen volgen (45 à 90 studiepunten). – Opleidingen die leiden tot een postgraduaat getuigschrift (ten minste 20 studiepunten): sluiten aan op een bachelor- of masteropleiding (verdieping of verbreding) – Opleidingstrajecten voor na- en bijscholing – De voorbereiding van het doctoraat omhelst het zelfstandig uitvoeren van vernieuwend wetenschappelijk onderzoek.
aanbieders	<p>Instellingen die door de overheid erkende bachelor- en masterdiploma's mogen uitreiken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Ambtshalve geregistreerde instellingen: <ol style="list-style-type: none"> 1.1 hogescholen (21): <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1 professioneel gerichte bacheloropleidingen 1.1.2 academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen in het kader van een associatie

¹ 60 studiepunten staan voor één jaar voltijds studeren.

	<p>1.1.3 ba-na-ba's en postgraduat</p> <p>1.1.4 in de toekomst: hbo₅-opleidingen (zie wegwijzer hbo₅)</p> <p>1.2 universiteiten (6):</p> <p>1.2.1 academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen</p> <p>1.2.2 ma-na-ma's en postgraduat</p> <p>1.3 instellingen voor postinitieel onderwijs (bv. Vlerick Leuven Gent Management School)</p> <p>2 Geregistreeerde instellingen: alle andere instellingen die hoger onderwijs aanbieden in Vlaanderen en door de Vlaamse Regering erkend zijn (bv. Europacollege, Flanders Business School, ...).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ambtshalve geregistreeerde en geregistreeerde instellingen mogen bachelor- en masteropleidingen voor accreditatie aanbieden aan de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ➤ Voor elke hogeschool en universiteit werd decretaal vastgelegd binnen welke studiegebieden zij opleidingen kan organiseren. De Vlaamse Regering legt een lijst vast van de bachelor- en masteropleidingen die per instelling aangeboden worden. ➤ Opleidingen van instellingen die door de overheid erkend werden, zijn opgenomen in het hogeronderwijsregister. ➤ Een associatie is een samenwerkingsverband tussen tenminste één universiteit en één hogeschool.
flexibilisering als specifiek kenmerk van het hoger onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sinds het flexibiliseringsdecreet wordt studievoortgang niet meer bepaald op grond van slagen voor alle examens per jaar, maar door het verwerven van creditbewijzen voor de afzonderlijke vakken. De som van alle voorziene credits van een opleiding leidt tot een diploma. ➤ Studievoortgang kan vereenvoudigd en/of versneld worden door erkenning van eerder verworven kwalificaties (EVK) en eerder verworven competenties (EVC). De juiste kwalificaties of competenties kunnen tot (deel)vrijstellingen leiden. Het resultaat is een geïndividualiseerd studietraject. ➤ Het studietraject dat de student zal volgen wordt vastgelegd in een contract. De student kan kiezen uit: <ul style="list-style-type: none"> • Diplomacontract: inschrijving met het oog op het behalen van een diploma of een getuigschrift van een opleiding. • Creditcontract: inschrijving met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meerdere opleidingsonderdelen. • Examencontract: inschrijving voor het afleggen van examens met het oog op het behalen van een diploma, of één of meerdere creditbewijzen. De student enkel onder bepaalde voorwaarden deelnemen aan de onderwijsactiviteiten en -ondersteuning.

erkenning nieuwe opleidingen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hogescholen en universiteiten in Vlaanderen kunnen binnen hun onderwijsbevoegdheid nieuwe opleidingen aanbieden. ➤ De voorwaarde om een nieuwe opleiding aan te bieden is dat ze erkend wordt door de Vlaamse Regering. Hiervoor moet de opleiding een macrodoelmatigheidstoets (bij de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs) en een "Toets Nieuwe Opleiding" doorstaan (bij de NVAO).
inhouden	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Instellingen hoger onderwijs beslissen autonoom over het curriculum van de door hen aangeboden opleidingen binnen de domeinspecifieke leerresultaten (<i>learning outcomes</i>) die het kader vormen voor de externe kwaliteitszorg. ➤ De opleidingen beschikken doorgaans over een commissie waar vertegenwoordigers van de opleiding en het werkveld overleggen over de inhouden van de opleiding. ➤ De NVAO houdt bij de beoordeling van de accreditatieaanvraag o.a. rekening met de afstemming van het curriculum op en de samenwerking met het afnemend beroepenveld.
praktijkcomponent in de opleidingen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ In de meeste opleidingen van het hoger onderwijs is afstemming op de praktijk een belangrijk onderdeel van de opleiding. Dit kan op vele manieren vorm krijgen: stages, projectwerk, afstudeerprojecten, masterproeven, ... De meeste opleidingen hebben de vrijheid hebben om te kiezen hoe ze de praktijkcomponent invullen. ➤ In sommige opleidingen volgt de verplichte studiestage uit de wettelijke reglementering van het beroep (bv. verpleegkunde, lerarenopleiding, geneeskunde, ...).
studiebekrachtiging	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opleidingen die leiden tot de graad van bachelor (diploma) ➤ Opleidingen die leiden tot de graad van master (diploma) ➤ Opleidingen die leiden tot een postgraduaatgetuigschrift ➤ Hogescholen en universiteiten bepalen zelf of in gemeenschappelijk overleg het kwalificatie- en certificeringskader voor na-en bijscholingen ➤ Opleidingen die leiden tot de graad van doctor (diploma)

aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Vanaf 1/9/2013 zullen de (niet-artistieke) academische bachelor- en masteropleidingen die vandaag aan de hogescholen worden ingericht, geïntegreerd worden in de universiteiten. De modaliteiten zijn momenteel nog niet duidelijk.
regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen van 4 april 2003 ↪ Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen van 30 april 2004
relevante websites	<ul style="list-style-type: none"> ↪ Het Hogeronderwijsregister (onderwijsaanbod + contactgegevens van de instellingen)

In deze wegwijzer gaat leesbaarheid voor op het gebruik van de correcte juridische terminologie.

De onderwijswetgeving is voortdurend in beweging. Daarom wordt deze wegwijzer regelmatig geactualiseerd. Controleer daarom of u de meest actuele versie gebruikt op www.vlor.be/O-A.

Bezorg uw tips voor de verbetering van de wegwijzer aan koen.stassen@vlor.be